Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 9 (759) ♦ Вівторок, 18 січня 1994 року ♦ Ціна договірна

СЛОВО ЗА ЧЕТВЕРТОЮ СТОРОНОЮ...

Жваво коментують досягнені в Москві тристоронні домовленості про ліквідацію ядерної зброї в Україні урядові кола та преса зарубіжних країн.

Великобританія вітає підписання Україною, Росією та США угоди щодо майбутнього стратегічної ядерної зброї, заявив офіційний представник МЗС цієї країни. Він також наголосив, що британське зовнішньополітичне відомство закликало уряд і парламент України «дати чіткий сигнал про готовність швидко впровадити в життя досягнуту угоду». Офіційний представник МЗС Франції Р. Дюке заявив, що французька сторона вважає домовленість за «важливий крок на шляху зміцнення безпеки в Європі й у світі в цілому». Якщо парламент України підтримає її, то, на думку Парижа, Україні будуть забезпечені гарантії її безпеки.

(Закінчення на 2-й стор.).

КРИМ ВИБИРАЄ ПРЕЗИДЕНТА

Створений буквально напередодні виборів президента Республіки Крим блок «Опозиція» (на противагу незалежному кандидатові Голові ВР Криму Миколі Багрову) в результаті довгих і наполегливих консультацій так і не зміг дійти згоди щодо єдиного кандидата. Ніхто не захотів знімати свою кандидатуру. Таким чином, у бюлетень для таємного голосування були включені всі шість кандидатур.

Для проведення виборів президента Республіки Крим було утворено 66 округів і 1315 виборчих дільниць. У списки для голосування включено 1 837 161 виборця. Близько 50 виборчих дільниць було організовано на кораблях ЧФ і ВМС України, а також риболовецьких суднах Севастополя і Керчі, які знаходяться у морі.

(Закінчення на 4-й стор.)

Продиктовано в номер

Перший український трамвай

почав курсувати коліями Луганська — міста свого народження. Найближчим часом його можна буде побачити і в інших містах України. Протягом року з прохідної ВО «Луганськтепловоз» виходитиме 450 блакитних красенів. Пасажирам вони відразу сподобались. Тут низька підлога, бо двигун знаходиться під дахом. Трамвай вміщає у півтора раза більше пасажирів, ніж його попередники, має швидкість 75 кілометрів на годину. Завдяки всьому цьому, а також насиченості електронікою й підвищеній комфортності трамвай буде конкурентоспроможним і в СНД, і на Заході.

Відповідальність ляже на уряд

Центральний провід Народного руху України назвав останні дії уряду (із закриття кредитних ліній, термінового повернення кредитів Нацбанку, зняття держдотацій на продукти, чергового адміністративного підвищення цін, зволікання з індексацією зарплати та затримки її виплати) «нічим іншим, як продовженням війни можновладної номенклатури проти українського народу».

Як повідомив «Рух-прес», усунути саме ці недоліки Рух і вимагає від уряду, бо вважає, що «продовження антинародного курсу державної влади ініціюватиме стихійні акції протесту, які в свою чергу порушать громадянський мир і ускладнять можливість зміни політичного курсу шляхом вільних виборів, можуть призвести до насильницьких дій як знизу, так і згори». На думку Руху, відповідальність за це ляже на органи влади і особисто на Президента та очолюваний ним уряд.

Радикали-реформатори шукають інших шляхів

Єгор Гайдар відмовився від посади першого віце-прем'єра в новому уряді Росії. Свій крок він мотивував розбіжностями з курсом, що його провадить голова Ради Міністрів В. Черномирдін, і передовсім рішенням про об'єднання грошових систем Росії і Білорусі та будівництво нового парламентського комплексу. Перед тим, як оголосити про свою відставку, Є. Гайдар зустрівся з Б. Єльциним. Він наголосив, що вітав би на посаді першого віце-прем'єра Георгія Явлінського. Підтримали рішення ідеолога російських реформ міністр фінансів Б. Федоров і міністр соціального забезпечення Е. Панфілова.

Загрожує друга Ялта

Східноєвропейські країни без зволікань мають бути інтегровані до структур Заходу, заявив під час зустрічі з журналістами Президент Франції Ф. Міттеран. На його думку, сприяти інтенсифікації цього процесу повинні Ради Європи і НБСЄ. Якщо східноєвропейські держави й надалі перебуватимуть за «бортом» НАТО і ЄС, то, за словами Ф. Міттерана, це може призвести до нового переділу континенту, другої Ялти.

Сорос готовий підтримати військовиків.., звільнених у запас

1,8 мільйона доларів США «коштуватиме» нинішнього року Програма соціальної адаптації військовиків. Проводить її Міжнародний фонд «Відродження» задля сприяння кадровим офіцерам, прапорщикам, мічманам, яких звільняють у запас при скороченні Збройних Сил України. Як повідомив виконавчий директор програми Г. Аксьонов, офіційна українська влада нарешті зробила перші кроки назустріч ініціативі фонду: Міноборони частково вирішило питання з приміщеннями для проведення такої діяльності, з Мінпраці досягнуто домовленості про працевлаштування військовиків, Міносвіти надало необхідну статистичну інформацію про навчальні заклади України.

«Джордж Сорос зацікавлений у реалізації цієї програми особливо, тому з її фінансовою підтримкою, гадаю, проблем не буде й надалі», — сказала У. Трильовська, координатор програми «Громадянське суспільство».

Сенсація

Урожай скарбів з вулиці Урожайної

Незвичайна подія сколихнула днями Кіровоград. Згідно з рішенням суду накладено арешт на майно пенсіонера Олександра Ільїна, який помер у жовтні минулого року в непримітному будинку на вулиці Урожайній. Шість січневих днів там працювала комісія, яка виявила просто-таки дивовижні, унікальні літературні та культурні цінності. Ходять чутки, що буквально два дні тому у дровах виявлено 96 кілограмів золота і срібла.

(Закінчення на 5-й стор.)

Новосілля

ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ МІРКАМИ

У футболі Станіслав Кочубинський прожив тривале життя і цілком щасливе. Багато сезонів виступав у київському «Динамо» разом із Пузачем і Биховцем, Хмельницьким і Рудаковим, Веремеєвим і Блохіним, Мунтяном і Колотовим, Буряком і Трошкіним. А коли завершив спортивну кар'єру, став директором ДЮСШ-15 у Московському районі столиці. Було це 1985 року. Тоді й загорівся ідеєю спорудити для свого закладу найсучасніший спорткомплекс. Щоб усе було так, як у цивілізованій Європі. Слава Богу, наїздився по світах і надивився найкращих зразків.

Сім років йшов до мети, «пробиваючи лобом» глухі стіни. Адже тоді ще не скасували відомого «олімпійського» наказу після Ігор у Москві, коли в Союзі заборонили будь-яке спортивне будівництво.

(Закінчення на 5-й стор.)

На знімках: символічний ключ від спорткомплексу в руках у Станіслава Кочубинського та Миколи Бідзілі; дитячий хор виконує духовні пісні.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Слово за четвертою стороною...

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Міністр закордонних справ ФРН К.Кінкель привітав досягнуту у Москві домовленість. Він закликав Захід надати Україні економічну допомогу, зазначивши, що це має здійснюватись як на основі відповідної угоди з Європейським Союзом, так і на двосторонній основі. Міністр заявив, що допомога має надходити не лише з Німеччини, «інші повинні також внести свою частку».

Тим часом західна преса висловлює різні думки стосовно досягнутої в Москві угоди. Значення, яке має для політики безпеки підписана угода, пише німецька «Вельт», важко переоцінити. Якщо український парламент перегляне своє попереднє рішення, то Україна приєднається до без'ядерних держав. Таким чином зникне вогнище напруженості на сході континенту.

Називаючи тристоронню угоду «історичною», англійська «Файненшл таймс» пише: «Не так просто буде реалізувати на практиці угоду між трьома країнами. Згідно з американськими джерелами, шанси запровадження її в життя й підтвердження без'ядерного статусу України оцінюються у співвідношенні 50 на 50». Хоча Київ, підкреслює газета, явно виграє, віддавши перевагу економічній допомозі Заходу замість збереження ядерного потенціалу. Згода України відмовитися від ядерних ракет, підкреслює «Нью-Йорк таймс», як і раніше, залежить від парламенту. Декларації можуть залишитися лише деклараціями...

Яке ставлення депутатів Верховної Ради до підписаної Президентом Л. Кравчуком домовленості? З таким запитанням по гарячих слідах кореспонденти «ГУ» звернулися до ряду українських парламентаріїв.

Андрій ПЕЧЕРОВ: Не знаючи поки що конкретних аргументів сторін, важко давати якісь оцінки. Та й перспективи розгляду цього питання в парламенті прогнозувати складно. І все ж, якщо його пов'язати з нинішнім економічним становищем країни, то навіть за теперішнього складу парламенту це питання може бути розв'язане позитивно.

Володимир ПИЛИПЧУК: я нічого не можу сказати доти, доки не ознайомлюся з підписаними документами.

Микола ШУЛЬГА: Це був позитивний крок виходу зі становища, в якому опинилася Україна після ратифікації Договору СТАРТ-1. Думаю, обговорення у парламенті буде гаряче, але сподіваюся, що парламентарії підійдуть до цього питання не емоційно, а з врахуванням усіх аспектів національних інтересів.

Євген НОВИЦЬКИЙ: Зрозуміло, нам треба іти курсом до без'ядерної держави. Але щоб висловити своє ставлення, треба передовсім знати, що було підписано у Москві. Окрім того, треба, щоб Україна йшла до без'ядерності, а паралельно відбувався процес роззброєння Росії і Сполучених Штатів.

Лесь ТАНЮК: У цьому разі сталося так, що угоду підписано, а механізму реалізації нема. На жаль, Президент не міг конкретно сказати, яка буде компенсація і які строки виконання домовленостей. Обговорення буде конфліктне. І ми не маємо жодних гарантій, що все підписане здійсниться, бо це знову обіцянки-цяцянки.

Підготували
Ігор ГРУШКО
і Тарас ПЕТРІВ.

У комісіях Верховної Ради України

Контрольна комісія з питань приватизації завершила розроблення проекту Закону про захист прав громадян України на участь у приватизації. В основі законопроекту — практичний досвід здійснення в країні цього процесу. Передбачається, зокрема, що приватизація основної частини майна, віднесеного до загальнодержавної та комунальної власності, здійснюється виключно шляхом оплати всієї її вартості не грошима, а приватизаційними паперами.

Відбулося засідання Комісії з питань культури та духовного відродження. Спільно з фахівцями Міністерства юстиції, Верховного суду, Генеральної прокуратури та Ради у справах релігій розглянуто подання Екзархату Української православної церкви щодо схвалених Верховною Радою у грудні минулого року змін і доповнень до Закону про свободу совісті та релігійних організацій. Депутати взяли до уваги вимогу заявників стосовно перегляду закону, зокрема в тій його частині, що надає право органам державної влади в деяких випадках визначати порядок почергового користування храмами без погодження з релігійними громадами.

У Комісії з питань оборони та державної безпеки йде доопрацювання проекту Концепції (основ політики) національної безпеки України. Готуються пропозиції щодо змін і доповнень до чинних законів з прикордонних питань та митної служби.

Комісія з питань здоров'я людини опрацювала пропозиції до державного контракту і державного замовлення на поточний рік з виробництва медикаментів, діагностично-лікувального обладнання та інструментарію. Готуються також висновки щодо сьогорічних бюджетних асигнувань на охорону здоров'я.

Члени Комісії з питань екології та раціонального природокористування завершили підготовку до другого читання на пленарних засіданнях проекту Лісового кодексу. Узагальнюються пропозиції інших парламентських комісій, окремих депутатів до проекту Кодексу про надра (також друге читання).

Прес-центр Верховної Ради України.

РАДИ ПРАЦЮЮТЬ. І ВИЗНАЧАЮТЬ СВОЄ МІСЦЕ В МАЙБУТНЬОМУ

Більше прав — вища відповідальність

Руслан БОДЕЛАН, голова Одеської обласної Ради народних депутатів, народний депутат України:

— Відомо, що з березня 1992 року діяльність Рад в Україні регламентується серйозно зміненим Законом «Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР і місцеве самоврядування». Зміни ці призвели до того, що Ради позбавлено більшої частки колишніх повноважень. Усю повноту виконавчої влади зосереджено в президентських структурах, та, з'ясувалося, це була лише видимість зміцнення влади, бо насправді ці відірвані від представницьких органів структури тільки поглибили кризу влади й самі потрапили під колесо цієї кризи. Результат усім видно: ми маємо безвладні Ради і безпомічні держадміністрації.

Ми в Одесі щодо цього чітко визначилися ще 30 вересня, коли на сесії облради прийняли рішення про проведення експерименту з розширення економіко-правової самостійності регіону.

Йдеться лише про те, щоб у рамках Конституції і чинних законів України обласній Раді делегувати частку додаткових повноважень у сфері економіки. Управляти народногосподарським комплексом має єдиний орган — регіональна адміністрація, очолювана головою облради. Слід відновити вертикальну структуру управління. Глава адміністрації підпорядкований Президентові України й Кабінетові міністрів і є вищою службовою особою в області. У рамках своїх повноважень він несе всю повноту відповідальності за стан економічного й соціального розвитку регіону. Водночас відновлюється чітка структура влади в самому регіоні: обласна Рада, регіональна адміністрація, міські, районні, селищні та сільські Ради з їхніми виконавчими органами. Кожен самостійно займається справами своєї території і несе повну відповідальність перед людьми й перед вищими органами управління. Тільки так ми позбудемося двовладдя що завдає регіонам та державі в цілому величезного лиха.

Георгій ВОРОТНЮК.

Радитися не грішно

Вячеслав ПОХВАЛЬСЬКИЙ, голова Запорізької обласної ради народних депутатів:

— На мою думку, в нинішній ситуації треба мати обраного всіма виборцями відповідної території голову Ради, який очолював би і виконавчу владу. Слід також подумати над створенням на рівні міст-мільйонників компактних органів влади. Можливо, частина обранців працюватиме в них на постійній основі.

Гадаю, Верховна Рада піде на винесення цих принципів на референдум і їх підтримає народ. Все має відбуватися лише так, бо сама нарада не може приймати таких рішень. При цьому хотів би зазначити, що не мають під собою підстав, у всякому разі з позиції нашої області, побоювання, що нарада — якесь намагання створити альтернативний орган на противагу Верховній Раді. Ні! Вважаю не грішно порадитися з представниками місцевої влади. І нарада має сприяти консолідації суспільства. Досить уже хаосу. У вирішальний момент маємо об'єднатися на здоровому грунті. Але не чекати чогось, чекати може той, хто не вміє сам робити.

І ще одне. Представницькі органи — обов'язковий елемент демократії. А тому має бути чітко визначено їхні місце і роль.

Володимир ДУПАК.
Запоріжжя.

«Будуть міні-парламенти і міні-президенти»

Микола ГОРИНЬ, голова Львівської обласної Ради народних депутатів:

— Після розширеного засідання Конституційної комісії, у якій ми із представником Президента Степаном Давимукою брали участь і виступали, стало зрозуміло: ми — на порозі зміни статусу нашої держави. Вона стане, очевидно, президентсько-парламентською. Абсолютизація Верховної Ради,яка матиме великі повноваження, може спричинити серйозні кризові явища в політичному і економічному житті.

Особливо небезпечно те, що представницькі органи на місцях стануть міні-парламентами зі своїми міні- президентами. Це призведе до ще більшої політизації і непрофесіоналізму в сфері управління. Постане серйозна конфронтація між центром і областями. Ми із Степаном Давимукою виклали свої міркування і Конституційній комісії, і в розмові з Президентом, проте їх не взяли до уваги. Навіч — подальша «совєтизація», від якої відмовилися колишні республіки Союзу і посткомуністичні країни.

А особлива позиція Львівської обласної Ради народних депутатів і облдержадміністрації не залишається непоміченою: уже тривалий час ми відчуваємо дискримінаційну політику центру. За часткою національного доходу Львівська область посіла п'яте місце в Україні, а за часткою бюджетних затрат — 23-тє. Це результат свідомої установки центру на те, що на Львівщині... не повинно бути успіхів, «там патріоти, вони витримають». Проти такої політики ми не раз виступали і виступатимемо, бо вона може мати трагічні для регіону наслідки.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Життя Рад

НІЩО НЕ ЗМУСИТЬ ОПУСТИТИ РУКИ

Політична й економічна криза в Україні, здається, ось-ось має сягнути критичної межі. Спроби державного керівництва будь-що утриматися на плаву призвели до чергового грабіжницького підвищення цін. Втім, ні на що інше впродовж останніх двох років наші державці так і не спромоглись, а за їхню неспроможність щоразу мав розплачуватися народ. І щоразу більшало серед простих людей зітхань за минулими часами, до все нижчих позначок падав у їхніх очах авторитет Верховної Ради, Кабінету міністрів, Президента. А з боку політиків почастішали попередження про можливий соціальний вибух, відновлення в Україні тоталітарної форми правління. Дехто навмисне нагнітає пристрасті, аби збити на цьому політичний капітал напередодні виборів.

На такому фоні кожного полтавця хвилюють, насамперед, найприземленіші речі: чи буде світло і тепло у квартирах, хліб і молоко у крамницях, чи не закриються лікарні і дитсадки, чи ходитиме міський транспорт, як ітимуть справи на рідному підприємстві, бо кому хочеться у такий час залишитися без роботи й без коштів на прожиття? І тут погляди людей в надії звертаються не стільки до столиці, скільки до місцевих органів влади.

Далеко не кожний при цьому замислюється над тим, наскільки місцевій владі вдається пом'якшити удари, що їх завдають населенню карколомні стрибки цін, гіперінфляція, параліч грошово-кредитної системи, енергетичний голод. Звичайно ж, що Полтаву всі ці біди не обминають. Особливо відчутно вдарили вони по підприємствах ВПК, легкої та переробної промисловості, будівельної індустрії. Саме тут сьогодні найвищий відсоток прихованого безробіття, через незавантаженість роботою трудівники одержують надто низьку зарплату, існує реальна загроза зупинки виробництва. Наскільки це в наших силах, керівництво виконкому, відділ економіки та прогнозування разом з адміністраціями цих підприємств шукають шляхи відвернення катастрофічних наслідків, зосереджують увагу на стабілізації промислового виробництва, збереженні наявного виробничо-технічного потенціалу, більш ефективному його використанні. Цій меті слугує програма диверсифікації виробництва підприємств народногосподарського комплексу міста на 1993 — 1995 рр., яка дає змогу поглибити міжзаводську кооперацію, розширити асортимент виробів. Такою кооперацією нині охоплено 24 підприємства, що дало можливість освоїти понад 125 найменувань нових виробів. У близькій перспективі, і це також завдяки програмі, — освоєння виробів для фермерських господарств, комплектів устаткування для переробки сільгосппродукції, а також побутових пральних машин та кухонних комбайнів, галогенних освітлювачів тощо.

Для полтавців це означає збереження і навіть збільшення подекуди робочих місць, поповнення полиць магазинів товарами, врешті — подолання непевності у завтрашньому дні. Коли людина має роботу, сталий заробіток, з'являється і надія на те, що смуга негараздів не безмежна.

До речі, треба менше піддаватися песимізму, реальніше оцінювати стан речей. Адже при тому, що 30 підприємств скоротили виробництво, справи у промисловості вселяють і певний оптимізм. За 11 місяців минулого року абсолютний обсяг промислового виробництва у порівнянні з позаминулорічним показником зріс на 35,5 млн.крб., або на 1,2 відсотка. Триває прогресивна зміна структури виробництва, питома вага предметів споживання становить 43,7 відсотка, що також вище за рівень 1992 року. 24 підприємства, серед яких заводи «Електромотор», «Легмаш», турбомеханічний, «Хіммаш», тепловозоремонтний та інші, нарощують виробництво товарної продукції, оновлюють її асортимент, впроваджують нові технології.

Про ефективність дій місцевої влади люди судять передовсім за станом справ у будівництві, комунальній сфері, за рівнем соціального захисту найменш забезпечених. Про що можна сказати тут? Підрядні будівельні організації міста в січні-листопаді торік виконали будівельно-монтажних робіт на 1006 млрд. крб., що у півтора раза перевищує договірні обсяги. За 11 місяців введено 59487 кв.м житла. Ось-ось введуть 10 житлових будинків, не припиняється будівництво об'єктів соціального призначення. В уже зданому будинку № 8 (мікрорайон Сади-3) одержали квартири 25 сімей переселенців із зони ЧАЕС, 27 сімей військовослужбовців, офіцерів запасу та таких, що звільняються, кілька сімей інвалідів та багатодітних.

Як сьогодні не важко, але не припиняємо здійснення програми «Відродження». Наближається до завершення будівництво тролейбусної лінії у мікрорайоні Левада, триває спорудження поліклініки по вул.Залізній тощо. За валютні кошти для «швидкої допомоги» придбано 21 автомобіль «РАФ». Близько 1 млрд.крб. витрачено на придбання ультразвукової установки для інфекційної лікарні. На жаль, дії уряду призвели до того, що міськвиконком тепер фактично позбавлений надходжень на валютний рахунок.

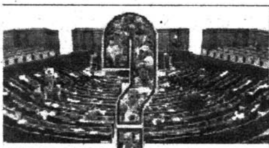
Школи повністю забезпечені паливом і електроенергією — отже, питання про їх тимчасове закриття не порушується. Цього вдалося домогтися завдяки економії енергоресурсів у промисловості та в побуті.

Загалом у місті зберігається нормальна робота усіх служб, від яких залежить його життєдіяльність. Наші комунальники знають, чого це сьогодні коштує, бо за звичайну металеву трубу доводиться платити стільки, наче вона з чистого золота...

Отже, як би важко не було, життя не зупиняється, влада контролює обстановку в місті. Але ми реалісти і розуміємо: будь-які труднощі неодмінно використовуватимуться вірогідними претендентами на депутатські мандати у передвиборчій боротьбі. Як на мене, то найлегше критикувати того, хто щось робить. Тим і вигідна позиція стороннього спостерігача, бо він не обтяжений навіть найменшим тягарем відповідальності. Зате найохочіше вишукує, кого б у чомусь звинуватити, аби на фоні чужих упущень заробити собі імідж. Цілком вірогідно, що наближення виборів декого з місцевих політиків штовхатиме саме до такого способу самореклами. Однак полтавці в більшості своїй — люди мудрі, навчені попереднім досвідом, то вони швидко розберуться, хто є хто. Що ж стосується закидів на адресу місцевої влади — критика має бути аргументованою, а не огульною. Тоді можна вести конструктивну розмову про реальне поліпшення справ.

Результати виборів у Росії навіюють не вельми оптимістичні почуття. Певною мірою справи в сусідів можуть вплинути на перебіг подій і в нас: звичка щораз оглядатися на «старшого брата», мабуть, ще довго тяжітиме над нами. Але, як на мене, не варто абсолютизувати успіх «партії Жириновського» на виборах у Росії, адже невідомо, якою буде остаточна розкладка сил у парламенті після оформлення фракцій. Тобто до реалізації погроз Жириновського щодо України справа може просто не дійти. Інша річ, що треба робити висновки у себе, аби унеможливити прихід до влади в Україні сил крайньої орієнтації. Бо це вони вже сьогодні не проти підштовхнути людей до страйків, інших акцій громадянської непокори, які, у свою чергу, можуть відкинути Україну в бік тоталітаризму. Треба бути свідомими цієї небезпеки, оскільки пара для соціального вибуху починає накопичуватися не в центрі, а саме на місцях, де людям доводиться безпосередньо розплачуватися за помилки центру. На жаль, рахунок цих помилок і збочень продовжує розростатися, мов снігова лавина. Але ніщо не змусить нас опустити руки. Перелом на краще відбудеться.

Анатолій КУКОБА,
голова Полтавської міської Ради народних депутатів.

У Центральній виборчій комісії з виборів народних депутатів України

12 січня 1994 року під головуванням І. Ємця відбулося чергове засідання Центральної виборчої комісії з виборів народних депутатів України.

Схвалено текст методичного листа Центральної виборчої комісії дільничним виборчим комісіям, який містить конкретні рекомендації з питань підготовки і проведення виборів народних депутатів України 27 березня ц.р. з урахуванням вимог нового виборчого закону.

Розглянуто питання, з інформацією якого виступив секретар Комісії І. Целуйко, про участь у виборах громадян України, які працюють у посольствах, генеральних консульствах, постійних представництвах при міжнародних організаціях та інших представництвах України за кордоном, у секретаріатах міжнародних організацій або перебувають у відрядженнях за кордоном.

Заслухано повідомлення про стан реєстрації партій та їхніх виборчих блоків, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах народних депутатів України 27 березня 1994 року. Станом на 12 січня ц.р. Центральною виборчою комісією зареєстровано 23 такі партії.

Обговорено заходи щодо забезпечення вчасного виготовлення виборчих бюлетенів, плакатів з біографічними даними та передвиборними програмами кандидатів у депутати, іншої виборчої документації для окружних виборчих комісій на поліграфічній базі Держкомвидаву України.

На засіданні Комісії заслухано також інформацію заступника голови Комісії В. Кирненка про хід висування претендентів на кандидата та реєстрації кандидатів у народні депутати України. Затверджено рішення окружних виборчих комісій про звільнення на період виборчої кампанії голів, заступників голів, секретарів та окремих членів комісій від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи. Заслухано інформацію заступника голови Комісії В. Погорілка про хід реалізації заходів щодо фінансового та матеріального забезпечення виборчої кампанії.

Затверджено план роботи Центральної виборчої комісії на січень — лютий 1994 року. Розглянуто інші питання, пов'язані з підготовкою до виборів.

З інформаціями та поясненнями з відповідних питань порядку денного виступили перший заступник голови Держкомвидаву України Д. Табачник, заступник міністра закордонних справ України Ю. Рилач.

В обговоренні питань, внесених на розгляд Комісії, взяли участь представники політичних партій при Центральній виборчій комісії, які виявили намір висувати кандидатів у народні депутати України.

На засіданні Комісії були також присутні відповідальні працівники міністерств і відомств, представники засобів масової інформації.

Куди не глянь — Симоненко!

Його ім'я значиться в шести із десяти виборчих округів Одеси. Висунули земляка, а тепер відомого радника Президента України, групи одеських виборців. А за кількістю названих претендентів рекорд побив Північний виборчий округ № 298. Їх тут уже десять, в тому числі і Валентин Симоненко.

«Хай-тек» — пілюля для виборця

Доки ми навчаємося азам демократії (яка, втім, природна для української ментальності), розвинені політично суспільства вже переходять до використання засобів масової інформації «хай-тек» (високої технології). Вони, на думку фахівців з проведення виборчих кампаній, кардинально змінюють спосіб інформування виборців про кандидатів на виборні посади, організацію виборчих кампаній, роль політичних радників і професійних політиків, повсякденну діяльність політичних партій, їх передвиборних блоків і угруповань.

Отже, розглянемо деякі аспекти використання найсучасніших технологій політичної комунікації для проведення виборчих кампаній у розвинених країнах.

Кабельне телебачення. Як і в нашій країні, його використовують переважно для транслювання розважальних програм. Кількість його абонентів невпинно зростає, і це призводить до того, що певна кількість виборців залишається поза впливом політичної реклами, яку передають звичайні телемережі. Тому спілкування з виборцями розвивається кількома шляхами.

Це, по-перше, випуск спеціальних інформаційних програм, дайджестів про діяльність того чи того політика, що їх надсилають (передають) засобам масової інформації. Наприклад, до 50 відсотків американських конгресменів (депутатів національного парламенту) випускають власні «Вашингтон ріпорт», що дає можливість парламентаріям перетворити політичне життя на постійну виборчу кампанію.

По-друге, організація постійних зв'язків з виборцями, яким пропонують взяти участь у телефонному, телевізійному або комп'ютерному опитуванні безпосередньо після проведення певних політичних акцій, показаних по телебаченню: мітингів, з'їздів, слухань, дебатів тощо. Це дає можливість політикам оперативно перевіряти, якою мірою їхні основні програмні принципи, настанови, стандарти поведінки відповідають переконанням та настроям більшості громадян.

По-третє, впровадження нових принципів роботи кабельного телебачення — таких, як **«доктрина чесності», «правило рівного часу»** і т.ін. Яскравий приклад — останні вибори до парламенту Росії, коли численні блоки правлячої еліти Російської Федерації, маючи незаперечну перевагу в засобах масової інформації, переборщили в рекламі представників єльцинської партії влади. Як наслідок, організатори виборів серйозно програли, бо не змогли (хоча б частково) переконати телеглядачів у справедливості розподілу ефірного часу, а читачів газет — в неупередженому використанні газетної площі. А якщо згадати ще й про закриття опозиційних до влади газет, стає зрозумілішим вибір російських громадян, котрим набридло відчувати себе об'єктом відвертих маніпуляцій і перекручень.

Дуже важливим засобом політичної комунікації поступово стають **відеомагнітофони.** Виробництво відеопродукції використовують насамперед з метою організації політичної пошти. Вона може бути як **загальнорекламна** (спрямована на висвітлення діяльності, програми та особистості кандидата), так і **персоналізована** (коли виборцям демонструють відео з посланням популярних осіб: президента, губернатора, співака тощо, котрі закликають проголосувати за цього кандидата або партію). Крім того відеомагнітофони використовують для відеотренингів власне кандидатів.

Зрозуміло, за наших умов у кращому разі кандидати в депутати можуть використати відеоапаратуру як методичний засіб, бо вона не набула у нас такого поширення, як на Заході.

Бурхливий розвиток відеотехніки дає можливість під час великих виборчих кампаній випускати навіть щоденні **«телегазети».** Звичайно, якщо у кандидата є достатньо коштів для цього.

Доволі поширені й **телеконференції,** за допомогою яких можна провести, скажімо, з'їзд або конференцію партії без збирання делегатів або активістів в одному місці. У такий же спосіб можна влаштувати телевізійну зустріч кандидата з потенційними прихильниками або іншими політичними лідерами, поспілкуватися з ними в активному режимі: запитувати, пояснювати позиції, узгоджувати їх тощо.

Комп'ютеризація суспільства дає змогу використовувати обчислювальну техніку для розв'язання численних проблем. Таких, скажімо, як ведення банків політичних даних, планування виборчої кампанії, ведення фінансових та інших розрахунків (як своїх, так і конкурентів), моделювання можливих політичних ситуацій, організація електронної пошти і т.ін.

Банки політичних даних можуть бути **двох видів.** В одному з таких зосереджують тексти законів, проектів законів, програми, біографічні дані кандидатів, результати голосування та іншу потрібну інформацію.

Інший вид банку політичних даних становлять дані списку виборців. У політичній практиці країн Заходу, а подекуди і в країнах колишнього соцтабору, дедалі частіше їх оновлюють за допомогою ЕОМ. Кандидати створюють собі картотеки даних про виборців (не тільки імена й адреси, а й вік, професії, національність, хобі), охороняють їх після патентування авторським правом.

Маючи такий банк даних, можна направляти персоніфіковані послання виборцям на основі інформації про їхні специфічні запити й інтереси, скажімо, кактусівникам — одне, а власникам автомобілів — інше.

Лазерні принтери допомагають виготовити протягом години кілька десятків зразків передвиборної продукції тощо.

Для соціологічних досліджень широко використовують **технічні системи автоматичного набирання номерів абонентів.** Якщо записати на плівку звернення кандидата або його прихильників до виборців, а потім транслювати по черзі це звернення власникам телефонів, за певних умов такий спосіб політичної реклами може дати позитивні результати.

Зрозуміло, це далеко не повний перелік технологій, які можна використати під час виборчої кампанії, але він дає уявлення про тенденції і напрями розвитку політичної комунікації. І хоча нам цей етап поки що здається за доволі екзотичний, а рівень інформаційного забезпечення політичних кампаній у розвинених країнах — за недосяжний, усе не так уже й нереально. Принаймні деякі аспекти наведених технологій політичної комунікації можна використати і за наших умов.

Проте не слід забувати, що в кожній справі можуть бути як позитивні, так і негативні аспекти.

Використання нових технологій у сфері політичної комунікації, безперечно, допомагає кандидатам ефективніше планувати свою виборчу кампанію, сприяє його роботі над іміджем, підвищує рівень культури проведення виборів і політичної культури суспільства загалом і т.ін. Воно залучає до політичної сфери професіоналів високого рівня у галузі інформаційних технологій, політології, політичної психології та соціології, соціального менеджменту. Разом з тим у впровадженні нових інформаційних технологій до політичної сфери є й певні обмеження.

Передусім, це дорого коштує. Орієнтація на ці технології у суспільстві, де більшість населення живе за межею бідності, навряд чи дуже сприятиме перемозі на виборах. Це може взагалі спричинити роздратування, бо нині навіть газети передплачує далеко не кожна родина. Крім того, є обмеження й політичного, культурного, законодавчого, нарешті, психологічного плану.

Дуже вагомий психологічний чинник і в таких аспектах, як, здавалося б, проста процедура заповнення бюлетеня. Скажімо, люди звикли викреслювати тих, проти кого вони голосують на виборах. А їм заради данини зарубіжній практиці пропонують навпаки голосувати не «проти», а «за», ставлячи хрестик біля прізвища кандидата, котрому вони віддають перевагу. Плутанину забезпечено, що може призвести до численних помилок, а відтак — і перекручень волі виборців.

Наше злиденне життя свідчить, що безпаперова система голосування на виборах нам поки що не загрожує. Та і в цьому разі слід зважати на звички людей працювати з традиційними бюлетенями, ніж кнопочними або іншими системами волевиявлення, використання яких може спричинити досить істотні помилки суто технічного або психологічного плану.

Крім того, існує ще й проблема захисту вже заповнених бюлетенів від можливих зловживань з боку членів виборчих комісій (трапляється і таке). Як приклад можна розглянути форму бюлетеня голосування за партійними списками на останніх виборах у Росії. У ньому виборцям пропонували поставити хрестик або інший знак поруч з назвою партії, за котру голосує виборець. Якщо хтось поставив, скажімо, два хрестики, цей бюлетень визнавали за недійсний. Уявіть собі ситуацію, коли хтось із членів дільничної комісії надумав вивести з боротьби партію, яку не любить. Для цього йому достатньо поставити в цілком правильно заповненому бюлетені ще один хрестик, і ця партія втратить голос свого прихильника. Дуже просто, чи не так?..

Отже, слід зазначити: для того, щоб переважна більшість громадян визнала вибори за справедливі, а обраний представницький орган за легітимний, треба враховувати не тільки політичні пасьянси, а й технологічні, інформаційні та психологічні чинники, адже вони можуть дуже впливати на громадську думку, а відтак — і на злагоду у суспільстві.

Валерій БЕБИК,
кандидат психологічних наук,
головний консультант
Інформаційної служби
Президента України.

ПЕРЕВІРТЕ СТЕНОГРАМУ!

Закон про вибори народних депутатів України приймали дуже важко і його справедливо критикують з багатьох причин. Однак, на жаль, в опублікованому тексті з'явилася помилка, яка зменшить кількість обраних депутатів.

За законом від 1989 р. вибори вважалися такими, що відбулися, якщо проголосувало 50 відсотків од списку.

У першому турі кандидат мав отримати більш ніж половину голосів тих, хто прийшов на вибори, тобто не менш ніж 25 відсотків од спискового складу виборців (ст. 50). У другому турі для обрання необхідно було отримати більше голосів, ніж суперник. Тобто необов'язково отримувати навіть 25 відсотків від списку, досить було випередити суперника.

У новому законі Верховна Рада проголосувала поправку депутата Воробйова до статті 43 частина 4: «Обраним вважається кандидат у депутати, що одержав на виборах найбільшу кількість голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, але не менш ніж 25 процентів від числа виборців, занесених до списків виборців даного округу».

На жаль, в опублікованому тексті закону слова «найбільша кількість» не з'явилися і залишилися слова з проекту «більше половини».

У другому турі (ст. 46 частина 2), коли прийде на голосування 70 відсотків виборців, кандидат, що набрав голосів більше, ніж суперник, але лише 49 відсотків од тих, хто з'явився (34,3 відсотка від списку) обраним не вважатиметься. Менше од половини!

Теоретично можливі округи, де депутат буде обраний 25 відсотками, та інші, де не буде обраний за 49,9 відсотка від спискового складу виборців.

Вихід простий: перевірити стенограму, виправити і опублікувати новий текст. Та й інші статті треба ще раз звірити зі стенограмою.

Олег САЛТИКОВ,
депутат Харківської міської Ради.

Продиктовано в номер

Крим вибирає президента

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Уже на 12 годину дня у виборах взяли участь понад 45% виборців, а на час закриття виборчих дільниць — понад 80%. Численні кримські, українські та зарубіжні журналісти особливий інтерес виявили до виборчих дільниць, де голосували кандидати на пост президента.

І от підведені попередні підсумки. Юрій Мешков отримав 541 766 голосів (38,5%), Микола Багров — 245 544 (17,0%), Сергій Шувайников — 185 917 (13,5%), Леонід Грач — 171 377 (12,5%). За Івана Єрмакова проголосувало 5,6% виборців, за Володимира Веркошанського — менше 1 відсотка. Отже, буде другий тур голосування. У ньому братимуть участь Ю.Мешков і М.Багров. Згідно з Законом Республіки Крим «Про вибори президента Республіки Крим» другий тур голосування має бути проведено протягом двох тижнів. Найімовірніше, він пройде 30 січня.

Депутатський візит

Великий інтерес викликала у черкащан зустріч з народним депутатом України Ларисою Скорик, що відбулася у гарнізонному Будинку офіцерів. «Мене порадувало, — сказала Л.Скорик після майже тригодинної розмови, — що люди не запитували, коли здешевіє ковбаса. Їх хвилювала доля держави, її незалежність». Тривалу розмову Л.Скорик мала також з представником Президента в області К.Ястребом, з місцевою інтелігенцією, з патріархом українського образотворчого мистецтва Д.Нарбутом, активом всеукраїнського братства «Тарасові джерела». Лариса Скорик також дала півторагодинне інтерв'ю місцевому телебаченню.

Центральноазіатський проект у дії

Киргизстан приєднався до угоди, підписаної Казахстаном і Узбекистаном, про спільну економічну зону. Киргизський Президент А. Акаєв повідомив, що його держава сподівається у такий спосіб стабілізувати економічне становище і налагодити тісну співпрацю з сусідами.

Нові жертви громадянської війни

Авіація генерала Дустума минулої неділі бомбардувала позиції сил Президента Афганістану Раббані в Кабулі. За останні дні у боях між угрупованнями прем'єр-міністра Хекматіара і президентськими військовими формуваннями в афганській столиці загинуло більш як 600 чоловік і 7 тисяч поранено.

У Вашингтоні критикують Пекін

«Сполучені Штати занепокоєні становищем прав людини в Китаї», — заявив глава американського зовнішньополітичного відомства У. Крістофер. На його думку, досягнення у проведенні китайських економічних реформ не можуть бути виправданням політиці порушення прав людини.

Більше поступок не буде

Ізраїль не піде на поступки палестинцям, котрі вимагають, щоб кордони з Єгиптом і Йорданією у секторі Газа і біля міста Єрихона контролювали загони ОВП. Про це заявив міністр закордонних справ Ізраїлю Ш. Перес. Питання охорони кордонів, на його думку, не має іншого розв'язання, як зберегти статус-кво.

Оголошення

У зв'язку з тим, що пп.Ігор Швець та Володимир Ворейчук вибули зі складу Президії Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ), їхні посвідчення членів Президії ВОСТ (заступників голови ВОСТ) є недійсними. Ці особи не мають права представляти ВОСТ.

Тел./факс ВОСТ у м.Києві для довідок: 514-37-98.

Інформцентр ВОСТ.

Солодка цукерка з гірким присмаком

Відгомін події

На позачерговій сесії глав держав та урядів країн — учасниць НАТО в Брюсселі прийнято програму «Партнерство заради миру». Україна схвально відгукнулася на запропоновану ініціативу, бо вважає її за «вчасний і перспективний крок у правильному напрямі» і має намір «у повному обсязі співпрацювати з НАТО». Така позиція зрозуміла, бо навряд чи наша держава за нинішніх обставин могла б розраховувати на членство в цій організації. А за відсутності структурованих механізмів безпеки в Європі двері Північноатлантичного блоку залишили для неї відчиненими.

Оптимістичний голос Києва одразу ж був приглушений черговими нагадуваннями з Москви про те, хто домінує на постімперському просторі.

Тому небезпідставні побоювання деяких фахівців щодо можливого відновлення поляризації світу. Пояснення Президента США Б.Клінтона про те, що до нинішньої ситуації треба підходити виважено і не варто прискорювати процес вступу до НАТО нових членів, бо це призведе до розколу Європи, милі серцю московських політиків і не зовсім прийнятні для сусідів Росії. Москва, на думку відомого французького політолога і депутата Національних зборів Франції П'єра Лелуша, фактично привласнила собі право вето щодо політики безпеки сусідніх держав.

Східноєвропейські країни, і передовсім учасники Вишеградської четвірки, погодилися з програмою, затвердженою у Брюсселі, проте відреагували на неї досить прохолодно. Наприклад, під час зустрічі з Б.Клінтоном у Празі Президент Польщі Л.Валенса закликав Захід надати східноєвропейським країнам гарантії безпеки, бо «світові загрожує відродження радянського блоку і комунізму». Нині в небезпеці не ми, заявив Л.Валенса, а Захід, бо наші країни для Москви — тільки маленький шматочок, але вона стоїть на дорозі до великого ласого кусеня. Політики в Празі, Варшаві, Братиславі та Будапешті схиляються до думки, що протягом шести місяців НАТО все ж таки має розробити чіткі й конкретні умови вступу до організації. Інакше, про що прозоро натякали й американському Президентові, можна буде зробити висновок: справу зволікають навмисне, а реалії доби після «холодної війни» є такі, що Захід не може гарантувати безпеку всій Європі. Окрім того, східноєвропейські країни, як уже засвідчувала історія, буде знову принесено в жертву в ім'я інтересів великих держав, бо спроби задовольнити запити усіх сторін здебільше завершувалися провалом.

На думку одного впливового українського політика, «Партнерство заради миру» не що інше, як «повторення вже сказаного». А більшість німецьких оглядачів, повідомляє наш кореспондент у Берліні Б.Осадчук, вважають, що американська ініціатива—це відкладення рішень на майбутнє. При цьому глава німецького зовнішньополітичного відомства К.Кінкель раз у раз наголошує, що ця програма хоча не одразу, але значно активізує відносини між НАТО та східноєвропейськими країнами. Звичайно ж, такі компроміси зручні для Заходу, бо нібито продовжують на якийсь час спокійний плин життя. На це напевне сподівався міністр закордонних справ Великобританії Д.Херд, коли заявив, що рішення «шістнадцятки» у Брюсселі «встановлює правильний баланс сил на континенті». Але про яке збалансування йде мова? Чи це видніються перші обриси майбутнього світового порядку, в якому знову визначалася б месіанська роль Росії? Чи не з паном Жириновським у такий спосіб Захід веде діалог?

Оцінку брюссельським переговорам дав екс-держсекретар США Дж.Бейкер: Північноатлантичний блок повинен не пропонувати програм, які нікого і ні до чого не зобов'язують, а подати конкретну підтримку демократичним змінам у країнах Східної Європи. Перегукуються з цим й думки аналітиків, які, спостерігаючи за дипломатичними маневрами довкола формування новітніх структур безпеки, сходяться на тому, що будувати нові берлінські мури — це марна затія, проте механізми європейської безпеки терміново треба вдосконалити, щоб запобігти можливим катаклізмам (про таку потребу свідчить сумний досвід подій в екс-СФРЮ). І на це не треба шкодувати грошей. Тому далі гучніше чути голоси за те, щоб НАТО швидше виробило реальну концепцію вступу нових членів до Північноатлантичного блоку, розробило систему, за якою організація функціонуватиме за більшого числа учасників, визначила статус повного і асоційованого членства. За достатніх зусиль і якісно нової формули членом Північноатлантичного альянсу могла б стати і демократична Росія, яка серед європейських країн справді була б **рівною серед рівних**. А при майбутньому спілкуванні в рамках нових структур безпеки Україна і Росія були б партнерами й добрими сусідами.

Тарас ПЕТРІВ.

Факт і коментар

ЯК СТАТИ БРЕЖНЄВИМ, або Медовий місяць — за три дні

12 січня стало урочистим днем засуджених Івана Виликотного, Ігоря Лебедя, Михайла Копильця, котрі відбувають покарання в одному із відповідних закладів на Херсонщині. Двом першим сидіти за ґратами ще не менше десятка років за вбивство, останньому — трохи менше. От і вирішили хлопці прикрасити своє життя одруженням. Працівник ЗАГСу зареєстрував шлюби прямо на території колонії.

— Женитися в наших установах стає модно, — повідомив начальник відділу з виконання покарань УВС області Корецький. — Щомісяця в середньому «граються» 10 подібних весіль. Подія проходить досить скромно, без маршу Мендельсона. Як не дивно, але наречених не бракує. До одного з наших молодожонів дружина приїхала аж і з Росії і так його зачарувала, що змінив своє прізвище Гедонідзе на жінчине і став Брежнєвим.

Можливо, цей шлюбний феномен пояснюється тим, що умови утримання засуджених значно поліпшилися, що характерно для всієї України, і вітер демократії долинув за глухі стіни колоній. Але це, так би мовити, офіційна версія. Сплеск зеківських одружень, найімовірніше, пов'язаний з бажанням женихів обов'язково провести три медові дні, які надаються після заручин, налагодити надійний канал передавання харчів у зону, що теж гарантується законом — були б виконавці. Спеціалісти вважають, що навряд чи справжнє кохання відіграє тут головну роль. Адже запідозрити у несподіваному виникненні кохання вже названого Івана Виликотного, котрому 66 років, важко, як і нашого знайомого Гедонідзе у прагненні будь-що відмовитися від свого прізвища. Очевидно, у такий спосіб людина хоче розлучитися із сумним минулим. І, дивись, ставши Брежнєвим, краще влаштувати нормальне життя після звільнення.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

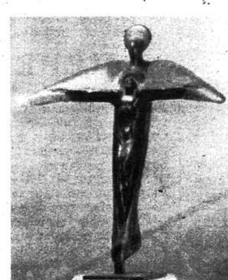
Херсон.

Виставки

Народження віри

В часи, коли з'являється стільки лжепророків, виголошується стільки нещирих слів, мистецтво залишає нам чи не єдину можливість діалогу з Богом. Про це думаєш, споглядаючи біблейські історії в роботах київського скульптора Євгена Прокопова. Вражає вишуканість і крайня емоційна напруга у постатях героїв Святого письма. Іноді — це самі лише контури, згустки почуттів на канві авторського задуму. «Нагорна проповідь» чи «Тайна вечеря» — бронзові квіти, де над однією з пелюсток вивищується круг золотого німба. «Поцілунок Юди» — дві фігури в обрамленні тернового вінка — передчуття майбутніх страждань. «Пієта» (сцена оплакування Христа Богоматір'ю) — втілення Вселенської Скорботи.

Символічно, що виставка відкрилась у переддень Різдва Христового. Одна з представлених робіт має назву «Народження віри». Ці слова можна віднести і до самого свята, яке сьогодні збагатилось новим змістом. Дивлячись на роботи Євгена Прокопова, переконуєшся: варто відкрити серце красі, і спалахне у ньому іскра віри.

Ганна РОМАНЦОВА.

Коротко

«Хідаєт» — «Вірний Шлях»

Таку назву має нова газета, яку кримськотатарською мовою почало видавати в Сімферополі Духовне управління мусульман Криму. Згідно з назвою («Вірний Шлях» — шлях осягання вчення пророка Мухаммеда) на сторінках газети публікуватимуться статті, що знайомитимуть читачів з основами ісламу, молитовними обрядами, релігійними традиціями народу, матеріали краєзнавчого та історичного змісту.

Наш кор.

Гувернантки? А чому б і ні!

У середній школі № 19 Рівного створено спеціальний клас, де 25 дівчаток опановують професію гувернантки — вивчають основи педагогіки, психології та інших виховних наук. І, мабуть, все правильно: багатих людей стає щораз більше. Отже, незабаром з'явиться попит і на приватних вихователів.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Будьмо!

Заснований 1872 року Косарський спиртовий завод випускав тоді щодоби 40 літрів продукції, нині — 45 тонн. Нещодавно тут стала до ладу нова лінія з розливу горілки. Це третє після Уманського та Золотоніського лікеро-горілчаних заводів підприємство області, котре спеціалізується на випуску міцних напоїв. До «Чумацької», «Весільної», «Калинової», «Різдвяної» додалась і «Старокиївська», відома не лише високими градусами, а й красивим, «під старовину», дизайном.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

УРОЖАЙ СКАРБІВ З ВУЛИЦІ УРОЖАЙНОЇ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Обласна преса повідомляла, що покійний був власником унікальної колекції старих речей, рукописів, книг, картин, порцеляни, меблів з червоного дерева. Серед виявленого — виконані на пергаменті рукописи XIV століття. За припущеннями членів комісії, там є «Острозька біблія» Івана Федорова, майже всі видання Києво-Печерської лаври XVII—XVIII століть, «Арифметика» Л. Магніцького 1703 року, рукописи М. Гоголя, прижиттєві видання Пушкіна, Гоголя, Достоєвського та ін. Найповніше представлено зібрання першоджерел з історії України — від козацьких літописів до книг М. Костомарова, Д. Яворницького, авторів XX століття. Поширюються легенди про вилучені діаманти, ікони, золоті годинники, унікальні самовари — всього не перелічити. Що день — нові знахідки. Остання з них — купа книжок XVII століття, що зберігалися на горищі.

Щоб пояснити ситуацію, я звернувся до учасників «події століття» завідуючого відділом рідкісної книги обласної наукової бібліотеки імені Д. Чижевського Олександра ЧУДНОВА та директора обласного краєзнавчого музею Павла БОСОГО. Олександр Вікторович знав колекціонера ще за життя. Ось що він розповів:

— Олександр Борисович Ільїн був не лише досвідченим колекціонером, а й належав до видатних майстрів реставрації як книжкових видань, так і виробів з металу, дерева. Зібрана ним колекція вражає не лише розмірами, а й історичною та культурною цінністю. Останнім часом працював він слюсарем-електриком, потім шість років перебував на пенсії. Після його смерті директор нашої бібліотеки Лідія Демещенко та директор музею Павло Босий звернулися з листом до представника Президента в області Миколи Сухомлина, в якому обгрунтували необхідність збереження цієї колекції на території міста й України. Той дав відповідне доручення. Але ситуацію ускладнювало те, що Ільїн не залишив заповіту, а біля нього в цей час проживали племінник із племінницею. До того ж у своїх заявах племінники не визнали самого факту існування колекції — мовляв, то просто майно і ніяких цінностей.

Після того як перший заступник глави облдержадміністрації Валерій Репало звернувся за консультацією і підтримкою до Національної комісії з питань повернення історичних цінностей в Україну при Кабінеті міністрів і цю підтримку отримав, а племінники почали розпродаж унікальних книг через кіровоградський магазин «Букініст», фінансове управління облдержадміністрації подало позов до суду. Згідно з законодавством племінники не є спадкоємцями, а держава протягом шести місяців від дня смерті власника повинна бути гарантом збереження майна. Тому суд і виніс рішення про арешт і опис майна.

За словами Чуднова, протягом шести днів роботи судових виконавців було вилучено величезну кількість рукописів і стародруків, книжок XV—XVI століть, твори декоративно-прикладного мистецтва, живопису, іконопису, колекція мікроскопів, посуду з порцеляни та іншого. Подальшу долю багатства вирішуватиме суд, що відбудеться у квітні нинішнього року. Згідно з рішенням представника Президента в області створюють комісію з адміністративними й науковими повноваженнями, яка залучатиме науковців, експертів, фахівців для визначення цінності знайденого, каталогізації та атрибутизації.

На думку директора обласного краєзнавчого музею П. Босого, колекція вражаюча. Тут велике зібрання творів східного мистецтва, порцеляни, різноманітних книжок латинською, італійською та іншими західноєвропейськими мовами, статуетки, портретний живопис, в тому числі портрет Катерини II, виконаний, за припущенням, художником Левицьким. Євангеліє цариці Єлизавети,яке вона подарувала місту на честь заснування фортеці св. Єлизавети. Повно представлена україніка: від козацьких літописів до прижиттєвих видань Костомарова. Для порівняння: якщо в обласному музеї 70 тисяч одиниць зберігання, то за попередніми прикидками у колекції Ільїна понад 300 тисяч, а то й усі півмільйона одиниць. За характером зібрання універсальне. Можна сказати, що основні уподобання колекціонера були пов'язані з XVIII століттям.

— Бібліотека та колекція творів мистецтва ретельно збирана за певними принципами, — каже Павло Васильович. — Найповніше представлена релігійна література за всю історію книгодрукування. З мистецьких творів—барокко і класицизм. По суті, зібрання складається з двох колекцій, і цінність його навіть за поверховим ознайомленням полягає в єдності та неподільності цих двох частин.

Босий недарма наголосив на останньому. Він побоюється, що коли б не переважила тенденція розтягти знайдене по окремих коморах. У місті 5 музеїв і в кожного є бажання щось одержати. Це ж саме й з бібліотеками. Не виключено, що чогось зажадає і Київ, хоча без його допомоги, особливо Міністерства культури, не обійтися. Потрібні кошти на систематизацію, на реставрацію.

Микола ВОЛОК,
власний кореспондент
«Голосу України».

Кіровоград.

Спорт

ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ МІРКАМИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор)

Пізніше стало трохи легше, бо часи почали змінюватися. Дуже багато допоміг Станіславові заступник представника Президента в районі Віктор Величко. Швидко знайшли спільну мову і здружилися з головним архітектором району Віктором Жежеріним. Спільно розробляли проект комплексу. Але спершу відшукали під майданчик білу пляму на карті Московського району, на Теремках-2. Повірте, що зробити це було складно. Адже вільні території відводять насамперед під будівництво житла, шкіл, дитсадків, медичних закладів.

І от минулого тижня відбулося відкриття першої черги комплексу. Священики з УАПЦ освятили кожну кімнату, кожний закуточок світлої сучасної споруди. Дитячий хор співав духовних пісень. А представник Президента України в Московському районі Києва Микола Бідзіля сказав багато теплих слів на адресу депутата райради, директора ДЮСШ-15 Станіслава Кочубинського і його соратників. Пан представник відзначив, що тільки справжні патріоти здатні сьогодні думати про підростаюче покоління, про здоров'я їхнє і фізичне, і духовне.

Схвильований і радісний, Станіслав водив нас новою оселею. Це адміністративні приміщення, готель на 50 місць, харчоблок, бар, дві сауни з відновлювальним центром. А на подвір'ї поряд — сім кортів і футбольне поле.

— Он — за 300 метрів від нас — уже зведено каркас будівлі, під дахом якої будуть і корти, і тренувальні зали, — розповідає господар. — Але то вже друга черга будівництва, яку розпочато.

— Якщо не таємниця, навіщо вам готель?

— По-перше, влаштовуватимемо змагання, а отже, запрошуватимемо гостей з інших міст. По-друге, передбачаю крах бюджету. Вже тепер фінансування скорочується буквально щодня. Доведеться заробляти самим, а то не виживемо. Тому постараємося надавати послуги населенню на найвищому рівні. Охочих грати в теніс — багато. От і не знатимуть наші вихованці фінансової скрути.

До того ж сьогодні вкласти кошти в нашу справу готові солідні спонсори: фірми «Маріам» (генеральний директор Олег Корбан) і «Система» (президент Віталій Пилипенко).

— І на цій прекрасній базі...

— Виховуватимуться тенісисти і футболісти. Саме тепер розв'язуємо кадрові проблеми, шукаємо хороших тренерів. У мене вже побував і запропонував співробітництво Михайло Михайлович Коман. Динамівці поки що не мають хорошої бази для своєї СДЮШОР. Тому Михайло Михайлович налагоджує творчі контакти з іншими закладами. Втім, співпрацюватимемо з «Динамо» лише в тому разі, якщо матимемо з цього зиск...

Екскурсія була цікава і змістовна. Коли прощався зі Станіславом Кочубинським, побажав йому успіхів, терпіння, оптимізму. Немає сумніву, що новий осередок спорту і здоров'я на Теремках-2 стане улюбленим місцем для киян, особливо юних громадян міста.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Запитайте — відповідаємо

ХТО Й ЧОМУ «ЗАТИСКУВАВ» ПЕНСІЇ ТОРІК

І чи вчасно виплачуватимуть їх у нинішньому році

Чому в грудні ми не одержали пенсій, грошових допомог? Хіба це не злочинна байдужість чиновників із Кабінету міністрів, міністерств фінансів, соціального захисту населення?

З такими й подібними запитаннями і звинуваченнями на адресу державних структур звернулися до редакції М.Папій з Мелітополя, В.Криворучко з Хмельницького, Г.Сірошан з Харкова та багато інших громадян України.

Мабуть, ще не всі наші читачі знають, що вже кілька років усі пенсійні кошти акумулюються в Пенсійному фонді України. Тут — і всі відомості про виплату пенсій. Отож за відповіддю звертаємося до першого заступника голови фонду В.ОНИЩУКА.

— До нас також надійшло багато листів, телеграм, дзвінків від пенсіонерів майже з усіх областей України. Мені прикро зізнатися, але торік, особливо у грудні, справді мали місце затримки і зриви виплати пенсій та грошових допомог.

— Чим же це пояснюється? Поганою роботою службовців Пенсійного фонду чи чимось іншим?

— Передусім — відсутністю в бюджеті фонду необхідних коштів. Так, у грудні нам потрібно було 5 трильйонів 220 мільярдів карбованців, а фактично ми мали лише два трильйони. Подібні розриви між видатками і доходами мали місце і в інші місяці року. Причина цього та, що пенсії виплачуються за поточний місяць, а внески від підприємств до Пенсійного фонду надходять із заробітної плати за минулий. Крім того, у грудні, зокрема значні суми коштів не надійшли від підприємств, які працювали з перебоями або простоювали взагалі. А якщо робітники й службовці таких підприємств не одержували заробітну плату, то й відрахування не надходили до нашого бюджету.

— Підвищення мінімального розміру пенсії позначилося на дефіциті бюджету фонду?

— Певною мірою так. Але, повторюю, головні причини — це спад виробництва, що потягло за собою зменшення обсягу заробітної плати, а також невідповідність між строками виплати пенсій і надходження коштів.

— Вочевидь, на суттєве поліпшення роботи підприємств у найближчі місяці сподіватися марно, то чого чекати пенсіонерам у нинішньому році? Що збирається робити ваш фонд? Спостерігати, фіксувати стан чи — шукати вихід?

— Останнє. Для своєчасної виплати пенсій та грошових допомог ми разом з Міністерством соціального захисту населення підготували ряд пропозицій Кабінету міністрів. Пропонуємо, зокрема, починаючи з нинішнього січня, ввести для підприємств, організацій і установ авансові відрахування до бюджету Пенсійного фонду. А це дасть змогу нам обходитися без банківського кредиту, по якому фонд не може сплачувати проценти. Пропонуємо також переглянути тарифи обов'язкових страхових внесків до фонду, піднявши до таких розмірів: для громадян, які працюють за трудовими та цивільно-трудовими угодами — з 1 до 3 відсотків; для громадян, які займаються підприємницькою діяльністю, — з 9 до 10 відсотків. Для підприємств, установ, організацій — з 32,56 до 33 відсотків. Це в кінцевому підсумку забезпечить додаткові надходження до бюджету фонду — звісно, якщо пропозиції приймуть.

Ми вважаємо за необхідне фінансувати соціальні пенсії (тим, хто не має відповідного трудового стажу) з державного бюджету, бо більшість одержувачів таких пенсій зовсім не сплачували внесків на соціальне страхування.

На виховання відповідної постанови Кабінету міністрів ми підготували проект закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення».

— Що нового передбачає він?

— Це комплекс перелічених мною та інших заходів, спрямованих на своєчасну виплату пенсій та грошових допомог, упорядкування законодавства щодо пенсійного забезпечення, дотримання соціальної справедливості. Проект передбачає також підвищення відповідальності підприємств, організацій і установ за несвоєчасну сплату внесків до Пенсійного фонду. Вони повинні будуть сплачувати пеню в розмірі 5 відсотків від несплаченої в строк суми за кожний прострочений день.

— І кілька слів,будь ласка, про самий фонд. На ваш погляд, організація його роботи, обласних управлінь, виплати пенсій забезпечує покладені на нього завдання?

— Питання про затримки пенсій ми нещодавно розглянули на правлінні фонду, в якому взяли участь начальники всіх обласних управлінь.

Тоді ж ми обговорили практичні заходи зі створення спільного Поштово-пенсійного банку, заснування якого передбачено постановою Кабінету міністрів.

— Коротенько, будь ласка, розкажіть, що це таке й навіщо?

— Сьогодні наш фонд обслуговують аж 9 комерційних банків. Гроші довго петлюють по них, доки доходять до районних філій зв'язку, які безпосередньо і виплачують пенсії. Ми зазнаємо великих збитків на оплаті фінансових операцій. Тепер у нас має бути свій один банк з філіями в районах. Обіг грошей повинен скоротитися на 7—14 днів. Пенсії можна буде виплачувати практично в день переказу їх підприємствами.

— Дозвольте, Вікторе Миколайовичу, побажати, щоб усі намічені правлінням фонду заходи дістали підтримку і схвалення в Кабінеті міністрів, Верховній Раді і вам вдалося реалізувати їх, аби наші ветерани вчасно одержували пенсії.

— Дякую, нам також дуже хочеться цього.

Бесіду вів
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Хочеш торгувати на експорт — сплати податок або внеси заставу

Радник Президента України пропонує нову систему зовнішньоекономічної діяльності. Без адміністративних квот і ліцензій.

Стало вже ознакою гарного тону на будь-якій нараді, сесії чи конференції хоч побіжно, але зачепити питання зовнішньоекономічних зв'язків.

І справді, ситуація, що склалася в зовнішньоекономічній сфері, драматична. Ми стали свідками фактичного розкрадання державного майна, приховування різними шляхами валютної виручки, штучного створення «тепличних» умов для зовнішньоекономічної діяльності окремих суб'єктів господарювання, розквіту командно-адміністративного стилю управління цією галуззю через квоти і ліцензії, різного роду адміністративних обмежень і пільг, застосування економічно необгрунтованого і недоцільного, з точки зору державних інтересів, спецрежиму експорту. Все це пригноблює не лише окремих експортерів, а й державу в цілому, бо стримує розвиток виробництва, сприяє незаконному відпливу валюти, розкручує інфляційну спіраль і не забезпечує виконання першочергового загальнодержавного завдання — стабілізації національної грошової одиниці як визначального чинника економічного благополуччя держави.

Під гаслом «не допустити розпродажу стратегічної продукції», що є не що інше, як трансформація гасла радянських часів — «не пущать», уряд свого часу став на шлях посилення жорсткого адміністративного контролю над зовнішньоекономічною сферою. А це дало прямо протилежний результат — ненадходження валюти в державу досягло величезних розмірів і щорічно становить близько мільярда доларів (на 1 грудня минулого року надійшло лише 20,5 відсотка валюти від запланованого).

Про намагання розв'язати проблему командно-адміністративними методами свідчить прийняття урядом постанови «Про перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає квотуванню і ліцензуванню у 1994 році» (згідно з нею кількість товарних груп, експорт яких підлягає квотуванню і ліцензуванню, перевищує 250, тоді як у Росії ліцензують лише 63 товарні групи; ми навіть ліцензуємо і квотуємо реекспорт). А розпорядження до цієї постанови затверджує перелік уповноважених організацій, що матимуть право безпосередньо здійснювати експорт вугілля, аміаку, бензолу, метанолу, мінеральних добрив та чорних металів, тобто валютоємної продукції України.

І хоча дію цих документів зупинено до 1 березня ц.р., не можна не погодитися з висновками Комісії в закордонних справах Верховної Ради України, що цей курс «являє собою відновлення законодавчого волюнтаризму у найгіршому сенсі цього поняття, бо положення про встановлення спеціального режиму експорту, а також поданий відповідний перелік товарів для здійснення експорту в цьому режимі дає можливість зробити висновки, що ця система буде існувати для якоїсь особливої групи суб'єктів, тобто елітарно».

До найбільш істотних недоліків наявної схеми регулювання зовнішньоекономічного процесу слід віднести:

штучне (адміністративне) блокування експортних можливостей держави, що притаманне економіці закритого типу і нездатне забезпечити досягнення стратегічних цілей: структурної адаптації економіки до умов світового господарювання, посилення її позицій на світових ринках, створення конкурентного середовища в зовнішньоекономічній сфері;

неспроможність створити рівні умови в галузі зовнішньої торгівлі для всіх суб'єктів господарської діяльності (державних і приватних, великих і малих, виробників і посередників); жодна система розподілу експортних квот нездатна забезпечити рівні можливості для всіх господарських структур і обов'язково містить у собі елемент волюнтаризму;

передачу у фактичну приватну власність окремих суб'єктів господарювання не тільки самих ресурсів, а і їхньої рентної податкової складової;

можливість вибіркового надання пільг через преференційні квоти і ліцензії та їх посилення шляхом звільнення від обов'язкового продажу валюти, сплати мита тощо;

підштовхування, укупі з наявною системою валютного регулювання і контролю, експортерів до приховування і неввезення валютної виручки, здійснення так званого «прихованого» експорту;

невідповідність за цілями і методами загальноприйнятим у світі принципам експортного контролю, у тому числі принципам КОКОМ.

Загалом наявний зовнішньоторговельний механізм не створює жодних стимулів для входження господарського комплексу України до світової економічної спільноти. Він не тільки послаблює її конкурентні позиції, а й перекреслює привабливість України для іноземних інвесторів.

На мій погляд, саме це пояснює рішучість ринкових кроків Президента щодо залучення іноземних кредитних ресурсів шляхом використання наявної правової бази, наприклад Закону про заставу, та внутрішніх економічних можливостей. Сюди слід насамперед віднести укази Президента, які надали нерезидентам право займатися операціями на валютному ринку України та передбачають порядок використання ними отриманої національної валюти, брати участь у приватизації як об'єктів незавершеного будівництва, так і автозаправних станцій та земельних ділянок, на яких вони розташовані, тощо.

Для розв'язання вищезгаданих проблем у комплексі, на мою думку, доцільно провести широке обговорення, щоб перейти в найближчій перспективі до принципово нової схеми зовнішньоторговельного і валютного регулювання. Щоб вона найбільшою мірою відповідала ринковим засадам та загальноприйнятим принципам і дозволяла органічно поєднати інтереси держави і окремих експортерів у галузі зовнішньоекономічної діяльності.

Розв'язання цих питань може бути досягнуто шляхом запровадження системи договірних відносин між державою і учасниками зовнішньоекономічного процесу. Суть: усі суб'єкти господарської діяльності — державні й приватні, виробники і посередники, в тому числі й створені на базі іноземних інвестицій, — можуть здійснювати експорт без якісних і кількісних обмежень, але за однієї категоричної умови — попередньої сплати податків або їх гарантування шляхом внесення відповідної застави.

Такий договірний механізм передбачає укладання між державою в особі її уповноваженого органу і експортером договору щодо можливості здійснення експорту на рівних для всіх умовах, без надання будь-яких винятків і пільг.

Головна мета договору — гарантія сплати експортером усіх належних податків, у тому числі рентних платежів. При цьому різниця для державних і недержавних (приватних), у тому числі створених за участю іноземних інвестицій спільних підприємств, робиться лише у формі такої гарантії: або попередня сплата податків, або застава недержавного, тобто власного рухомого і нерухомого майна.

Можна запропонувати таку схему договірних відносин. Державні підприємства-виробники здійснюють у межах державного контракту експорт різної продукції (робіт, послуг) через відповідних агентів держави, тобто посередницькі зовнішньоторговельні організації. Бо ж державне майно ці державні підприємства не можуть використовувати як заставну гарантію сплати податків. В разі, коли державні підприємства-виробники здійснюють експорт різних видів продукції (робіт, послуг) поза межами державного контракту, то вони повинні мати право здійснювати його безпосередньо за умови попередньої сплати відповідних податків за рахунок власного прибутку або після пред'явлення уповноваженому органу банківської гарантії іноземного партнера про обов'язкову сплату цих податків.

Якщо державні підприємства для сприяння експорту створюють власні спеціалізовані структури або малі підприємства, які залишаються їхньою власністю, то останні діють за тими ж правилами і вимогами, що й державні підприємства.

Приватні підприємства — виробники і експортери — здійснюють експорт за умови застави свого рухомого і нерухомого майна як гарантії сплати всіх податків або шляхом попередньої сплати чи пред'явлення банківської гарантії іноземного партнера про обов'язкову сплату цих податків.

Приватні підприємства, що діють як посередники під час експорту, здійснюють експорт за умови сплати виробникам повної вартості продукції, що експортується, в тому числі і добавленої вартості, а також внесення застави власного майна як гарантії сплати податків на власний прибуток, або попередньої сплати чи пред'явлення банківської гарантії іноземного партнера про обов'язкову сплату цих податків. Це саме стосується і спільних підприємств, створених за участю іноземних інвестицій, якщо вони є посередниками.

Спільні підприємства — виробники і експортери — діють за правилами для приватних підприємств, якщо мають достатньо недержавного майна в Україні для застави або за правилами для державних підприємств. Вибір при цьому лишається за ними за умови додержання правил застави або попередньої сплати чи пред'явлення банківської гарантії іноземного партнера про обов'язкову сплату необхідних податків.

Така схема ставить у рівні умови всі суб'єкти господарювання і робить зайвим широке використання квотування і ліцензування експорту. Зовсім інший вигляд матиме і валютний контроль, бо експортери повинні сплачувати податки авансом чи гарантувати їх сплату заставою свого майна, а рештою заробленої валюти зможуть розпоряджатися на власний розсуд. Це практично перехід до тарифного, тобто суто економічного регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.

Рівень державного податку, на мою думку, повинен в цілому не перевищувати 20 відсотків експортного обороту держави. Але він має бути диференційованим щодо експортованих товарів (робіт, послуг). Усі податки, що їх мають сплачувати, здійснюватимуться у вільно конвертованій або в національній валюті, перерахованій за поточним офіційним курсом, виходячи з вартості контрактів, розрахованої за цінами основних світових ринків. Отже, сама по собі відпаде і проблема функціонування економічно не обгрунтованого заниженого офіційного курсу.

У 1992 році в Україні з ініціативи Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків уже використовували диференційований податок на валютну виручку від експорту товарів (робіт, послуг), але через обставини, яких неможливо було передбачити, нам не вдалося зробити цю систему гнучкою і контролюючою.

На сьогодні значно розширено організаційний і технічний інструментарій, що, до речі, знайшло своє відображення у розпорядженні Кабінету міністрів України від 25 грудня 1993 року № 1141-р щодо розробляння механізму, який забезпечував би повноту та вчасність здійснення розрахунків у валюті. В цьому зв'язку запровадження механізму договірних відносин між державою і суб'єктами господарювання, а також виконання цим механізмом контрольних функцій є цілком реальні. Така пропозиція відповідно до умов Росії опрацьована співробітниками Стенфордського університету (США).

Важливо також зазначити, що запровадження договірних відносин не буде пов'язане з потребою у зміні чинних і прийняттям нових законодавчих актів (за умови відновлення дії Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»), бо означатиме лише зміну механізму стягнення податків.

А перехід до договірного механізму регулювання зовнішньої торгівлі дозволить зняти суперечність, яка полягає в нероздільності майна і фінансів держави та державних підприємств. Чітко визначити роль і місце держави, державних і приватних суб'єктів господарювання в зовнішній торгівлі. Забезпечити рівні можливості для всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності, національної належності інвестиційного капіталу, розміру і роду діяльності. Контракти укладають на єдиних для всіх умовах, без будь-яких винятків, пільг і привілеїв. Участь суб'єктів господарювання у зовнішній торгівлі обмежуватиметься лише їхніми економічними можливостями (розміром майна і фінансовими ресурсами).

Це дасть можливість докорінно змінити систему валютного регулювання контролю. Повернення валютної виручки для сплати всіх належних податків гарантуватиметься заставою майна або необхідністю сплати податків авансом. Тобто не потрібно буде приставляти до кожного експортера «людини з рушницею».

А також, нарешті, можна буде наблизитися до загальноприйнятих у світі принципів регулювання експорту, відмінивши квотування та ліцензування, обов'язкові 50 відсотків продажу валюти, надання усіляких пільг та привілеїв.

Крім того, за подальшої приватизації майна державних підприємств через оренду, акціонування тощо ця система стримуватиме трудові колективи і від заниження вартості цього майна, бо від його розмірів прямо залежатимуть обсяги експортних угод, які зможуть укладати приватизовані підприємства.

Запропонована схема регулювання зовнішньої торгівлі націлена на перспективу, її застосування буде дедалі актуальнішим з розгортанням процесу приватизації державних підприємств і загалом з активізацією ринкових перетворень в Україні. Реалізація цієї ідеї дасть можливість уже найближчим часом створити стабілізаційний фонд національної грошової одиниці.

Валерій КРАВЧЕНКО,
радник Президента України
із зовнішньоекономічних питань.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Пропозиції цікаві, чи не так? Ми звертаємося до наших читачів, до керівників підприємств, фахівців з питань зовнішньоекономічної діяльності з проханням висловити власні думки щодо поставлених проблем.

Один у полі не воїн. Тому адвокати вирішили об'єднатися

Актуальність старої як світ істини, що один у полі не воїн, особливо розумієш сьогодні і особливо — прикладаючи її до адвокатів.

Нині настав час для остаточного об'єднання адвокатів. Цю почесну, хоч і надто складну роль, має виконати ініційована на завершеному в Києві розширеному засіданні правління Спілки адвокатів України (САУ) Національна професійна асоціація адвокатів України. До речі, новий етап у діяльності адвокатури України засвідчило ще одне важливе рішення, уже прийняте членами правління: створення пунктів надання безплатних адвокатських консультацій для деяких категорій громадян держави, які нині — в особливій матеріальній скруті.

З проханням прокоментувати рішення розширеного засідання правління САУ журналіст Людмила Фісюн звернулася до президента САУ, заслуженого юриста України Віктора МЕДВЕДЧУКА:

— Пане Медведчук! Ваша ідея про створення Національної професійної асоціації адвокатів — це реальне об'єднання адвокатів України чи звичайна данина моді?

Ідея створення Національної професійної асоціації адвокатів України витає в повітрі і обговорюється нами досить давно.

Такими організаціями, що об'єднують адвокатів у США, Канаді, Англії, Франції, Німеччині та інших державах, є саме національні професійні асоціації адвокатів. Тож вирішили створити всеукраїнське професійне об'єднання адвокатів і ми. Після створення Національної асоціації кожний український адвокат, одержуючи свідоцтво про право зайнятися адвокатською діяльністю, обов'язково стає членом Національної професійної асоціації.

— Яке завдання асоціації?

— Сподіваємося, що створимо таку Національну асоціацію, яка насамперед відстоюватиме інтереси і професійні права всіх адвокатів держави. Поки що цю роль виконує Спілка адвокатів України. Але, як добровільне об'єднання, вона згуртовує три чверті всіх адвокатів України. Проте сьогодні, вважаю, настав той момент, коли справді потрібно об'єднати всіх адвокатів — для координації загальних дій, щоб спрямувати їх і на побудову демократичної правової держави, і на відстоювання професійних інтересів, і на створення умов для нормальної роботи адвокатських об'єднань і адвокатів, а власне — на захист прав наших громадян.

— Пане Медведчук! Як уже повідомлялося в «Голосі України», на недавньому розширеному засіданні правління Спілка адвокатів України прийняла ще одне важливе для всіх громадян рішення. Хотілося б почути про нього з вуст президента спілки.

— Сьогодні багато категорій населення — інваліди, пенсіонери, малозабезпечені громадяни — не можуть реалізувати надане їм Конституцією, чинними законами України право користуватися професіональною юридичною допомогою, у даному разі — адвокатів. Адвокатські послуги подорожчали — і стали багатьом не по кишені, як і багато що. Тому, обговорюючи цю ситуацію, ми з ініціативи Спілки адвокатів України спільно з міжнародною адвокатською компанією «Бі-Ай-ЕМ» вирішили створити при діючих юридичних консультаціях і пункти безплатної адвокатської допомоги.

— Ідея, звичайно, добра, але ж це — дороге задоволення. Досі не могла наважитись на таке навіть державна казна, хоча сама держава за законом зобов'язана надати всім громадянам можливість отримувати правову допомогу. Скажіть, будь ласка, хто фінансуватиме адвокатські пункти з надання безплатної правової допомоги?

— Фінансуватимуть Спілка адвокатів України і міжнародна адвокатська компанія «Бі-Ай-Ем». Сподіваємося, що надалі допоможуть також і комерційні фірми. Адвокатські консультації для малозабезпечених громадян плануємо створити в багатьох містах України, насамперед у Києві, Ужгороді, Дніпропетровську, Харкові, Одесі. Ваша правда, ми фактично заповнюємо ту важливу нішу, яку так і не спромоглася заповнити наша держава, хоч й зобов'язана. Але нашій державі сьогодні важко, як ніколи, тому якщо нічого не робитимемо і ми, то хто ж тоді допоможе таким громадянам відстояти власні права?

Державна телерадіомовна компанія України

State TV-RADIO-Broadcasting of Ukraine

АГЕНТСТВО ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА

TV-RADIO PUBLICITY AGENCY

ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА

ТЕЛЕ **ПРОПОНУЄ В ЄФІРІ**

щоденні рекламно-інформаційні блоки, тематичні передачі "Перспектива" та "Презентація" /зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо/

ВИГОТОВЛЯЄ

відеокліпи, відеофільми, споти, сюжети

РАДІО **ПРОПОНУЄ В ЄФІРІ**

щоденні рекламно-інформаційні випуски /репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо/

ВИГОТОВЛЯЄ

магнітофільми та іншу аудіопродукцію

РОЗМІЩУЄ

вашу рекламу у найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.

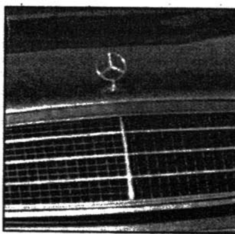
Ми готові укласти з вами угоду на довгострокове співробітництво.

Ми будемо раді, якщо своєю рекламою допоможемо вам у розв'язанні ваших проблем!

НАША АДРЕСА:
252033. Київ-33. вулиця Володимирська - 69-А
Тел: 224-45-43; 220-91-29. Факс: 224-45-43

Трастовая компания «PAREX BANK»
Новое поколение автомобилей «Мерседес»

Новейшие разработки в области автомобилестроения, дизайна и безопасности — в самых последних моделях класса «С»

Классик
Элегант
Спорт

Самые низкие цены на самые лучшие автомобили.
Вы имеете возможность не только оценить и выбрать, но и испытать истинное наслаждение!
Цены от $25'000 до $32'000, в зависимости от комплектации. Автомобили со склада в Риге за БЕЗНАЛИЧНЫЕ украинские карбованцы.

(0132) 601386, 601576

Фирма «Ятрань» реализует пишущие машинки «Ятрань» с русским, русско-украинским шрифтом. Электронные пишущие машинки «Элема» с русско-украинским, украинско-латинским, русско-латинским шрифтом. Портативные электронные машинки «Лілея» с русским шрифтом.
Тел.: 412-16-70.

Предприятие «ТМО-СЕРВИС»

реализует бензин А-76 партиями от 5 тонн.
Товар в Киеве.
Владельцам АЗС предлагаем бензин на консигнацию до 3-х дней.
Тел.: 417-31-83, 417-22-27.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, г.Донецк, б.Пушкина, 34) возбуждено дело № 162/5—21 о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «Индустриально—страховая фирма «ИСаФ» (340000, г.Донецк, ул.Артема, 58Б/25, р/с 467008 в Донбасском филиале АБ «ИНКО» МФО 334743), в соответствии с Законом Украины «О банкротстве».

МЕДТЕХФАРМ

Информация о первом выпуске акций открытого Акционерного Общества «МЕДТЕХФАРМ».
Предмет деятельности Общества :
- содействие лечебным учреждениям г.Харькова в улучшении снабжения медпрепаратами и медаппаратурой;
- содействие развитию производства по выпуску медицинских препаратов, по созданию и внедрению новых лекарственных форм;
- способствовать развитию всех видов страховой медицины.
Учредителями Общества являются: САО «Саламандра»,АО «Эввива», Государственный научный центр лекарственных средств, Частная фирма «МАКС», Харьковская городская общественная медицинская ассоциация «Харьковмединформ», АО «Финансовая группа «Восточная Украина».
Решение о выпуске ценных бумаг было принято 14 мая 1993 г.. Плановый объем эмиссии 20 000 000 (двадцать миллионов) карбованцев. Эта сумма разделена на 20 000 (двадцать тысяч) простых именных акций достоинством 1 000 (одна тысяча) каждая. Форма выпуска акций - безналичная. При приобретении акций Общества акционеру может выдаваться свидетельство на право владения акциями.
Начало эмиссии - 20 декабря 1993г.
Конец эмиссии - 25 декабря 1993г.
Размещение акций Общества будет проводится по адресу: Украина, 310003, г.Харьков,ул.Сумская 4.
Дополнительная информация по телефону: (0572) 22-64-94.
Председатель Правления АО «МЕДТЕХФАРМ» Григорьева Н.К.

Линолеум
ниже цены изготовителя
Компьютеры IBM 386 SX, 2, 40
тел. (06452) 2-85-96, 2-85-32, 2-85-33
IBM — совместимые контроллеры УНИКОНТ для создания АСУТП и реконструкции щитов КИПиА.
Тел. (06452) 2-76-29.
Возможен бартер на продукты питания.

Организация продает автомобили
МАЗ
Тел. в Минске: (0172) 45-71-01; 45-87-47 45-95-73

Арбитражным судом Донецкой области возбуждено дело № 153/5—21 от 23.11.1993 г. о банкротстве Донбасского НПП «Шахтинмех» (340000, г. Донецк, ул. Артема, 97; р/счет 2609418 в АК АПБ Агропромбанка «Украина» в г. Донецке, МФО 334248).

Арбитражный суд принимает заявления кредиторов и возможных санаторов в течение месяца со дня публикации по адресу: 340105, г. Донецк-105, бульвар Пушкина, 34. ПО «Шахтерскуголь».

Мукачівська міська Рада народних депутатів
Закарпатська область,
м. Мукачеве, вул. Ужгородська, 26, адмінбудинок.

Оголошується аукціон з продажу 1-го поверху новозбудованого 32-квартирного будинку в м. Мукачевому, мікрорайон Росвигове (траса Київ — Чоп).

Загальна площа — 443 кв. м.

Початкова ціна продажу — 3 млрд крб.

Можливе використання під банк, супермаркет.

Заявки на участь в аукціоні приймають у відділі комунальної власності та приватизації виконкому.

Тел.: 2-25-22.

Парфюмерия и косметика фирмы «Дзинтарс»

РИГА — ПАРИЖ
за карбованцы

Шампуни и бальзамы с целебными добавками, изысканные духи и одеколоны, губная помада и др. косметика из высококачественного натурального сырья.
Официальный дистрибьютер — АО «Дзинтарс» в Украине — фирма «Современник».
Адрес: Г. Днепропетровск, ул. Кавалерийская, 8.
Телефоны: 42-31-26, 42-55-32.
ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

„Dzintars" RIGA

Право. Повертаючись до надрукованого

З дружнім привітом і дулею в кишені

намагаються влитися до цивілізованої Європи деякі міліцейські чини

Уже було притихла історія про розігнання спецгрупи МВС з виявлення в Україні крадених за кордоном іномарок і вимушеного виїзду за межі України її консультанта — представника німецької поліції Леслава Хетманчика (дивись «Голос України» від 29 квітня і 3 серпня 1993 р.), нині набирає нових обертів.

Нагадаємо, що найпікантнішим епізодом цієї історії став арешт Л.Хетманчика на 8 діб за ... «злісну непокору працівникам міліції і нецензурні вислови на їхню адресу». Дивність ситуації, коли за таке міліція затримує німецького колегу, котрий допоміг їй виявити понад сто викрадених за кордоном іномарок, та ще й у країні, де, за перефразом поета, всі матюкаються і плюються, легко було пояснити ще тоді. Накритий надто міцними висловами був, як з'ясувалося, той самий заступник начальника УДАІ Києва підполковник Разводовський, котрого серед інших високопоставлених осіб МВС до того пан Хетманчик покритикував в одній з авторитетних газет.

Нещодавно Генеральна прокуратура України в порядку нагляду за дотриманням законності опротестувала рішення Старокиївського районного та Київського міського судів, які засудили Л.Хетманчика до адмінарешту. А днями Верховний суд України задовольнив цей протест і скасував рішення обох судів за відсутністю складу правопорушення в діях представника німецької поліції. Тобто реабілітував його.

Мало того що офіцери — керівні працівники столичної державтоінспекції підполковник Разводовський, майори Болілий і Франчук припустилися у цій ситуації численних порушень встановлених норм. Як з'ясував відомий в Україні адвокат С.Островський, а вищі прокурорська і судова інстанції ствердили, ці офіцери взагалі не мали законних підстав затримувати Л.Хетманчика і доставляти в управління внутрішніх справ. Тобто ці стражі правопорядку не лише кинули тінь на МВС, а й, як на мою думку, порушили Кримінальний кодекс (зловживання владою, перевищення службових повноважень).

Тепер багато кому з керівництва МВС було б дуже вигідно видати цю історію за витівки і самочинство підполковника Разводовського та його підлеглих і зробити відповідні оргвисновки. І багато хто у це повірив би, якби не з'явилися нові факти, котрі свідчать, що підполковник у цій історії — звичайний виконавець, а його поведінка — ланка у ланцюжку добре спланованої акції.

З'ясовується, останню крапку у виїзд Л.Хетманчика з України власноруч поставив перший заступник міністра внутрішніх справ генерал Валентин Недригайло. Це він зорганізував ультимативного листа до посольства Німеччини в Україні, у якому, зокрема, посилався на інцидент з Хетманчиком (спровокований, як нині відомо, підлеглими генерала) і суворе рішення Старокиївського суду, хоча на той час уже був далебі м'якший вирок міського. Закінчувався лист, коли можна так сказати, ультимативно-дружньо: «Якщо це рішення (про скорочення міліцією строків перебування Хетманчика в Україні — А.Б.) не буде виконане, буде порушено питання про примусове виселення пана Хетманчика. Прошу взяти це до уваги. З дружнім привітом В.М.Недригайло».

Мене, як і наших читачів, найменше цікавить, як після реабілітації Хетманчика вчинить генерал «з дружнім привітом» — може, повезе до посольства вибачливого листа? Як, до речі, і те, чи й надалі Валентин Михайлович, знаючи про джентльменську домовленість німецької поліції і нашого управління з боротьби з організованою злочинністю про направлення до України спеціаліста з виявлення викрадених іномарок, стверджуватиме, що Л. Хетманчик жодного стосунку до поліції не має. Особливо після того, як я, скориставшись із закордонного відрядження до Ганновера, спеціально побував у гамбурзькій поліції, де в підрозділі ЛКА-234 застав Л. Хетманчика, котрий займався розслідуванням чергової кримінальної справи про викрадення автомобілів.

Сьогодні для окреслення перспектив боротьби з організованою злочинністю в Україні насамперед хочеться знати, що змусило керівників нашого найбільшого правоохоронного відомства осоромитися перед міжнародною громадськістю і «підмочити» репутацію держави, яка взялася дати відсіч міжнародній мафії автовикрадачів? Не встояли перед натиском сильних світу сього, які роз'їжджають на крадених іномарках? (У нашому МВС ніяк не могли втовкмачити вихованому на німецькому менталітеті Хетманчикові, що у нас означає «решіть вопрос», себто за першим же дзвінком згори повернути вилучену іномарку не її законному власникові, а тому, хто хизувався нею на столичних вулицях). А може, у нашому МВС боялися втратити монополію на інформацію Інтерполу? (Крім українського бюро Інтерполу її прямо з Німеччини отримував і Хетманчик).

З самого початку цього конфлікту було висловлене ще одне припущення: МВС відчуло бізнес у тому, щоб за рахунок обкрадених німців поповнити власну касу валютою. Хоча, щоправда, мало вірилося, що МВС, якому законом заборонено займатися комерційною діяльністю і яке саме і звинувачує Хетманчика у меркантильності, прагненні заробити на бізнесі вилученими машинами, на таке зважиться.

Та ось у розпорядженні редакції з'явився досить промовистий документ. Одразу ж після історії з «добровільним» виїздом Хетманчика з України і припиненням видачі затриманих іномарок німецькій страховій асоціації «ХУК-Фербанд» ця асоціація отримала телефакс з України. Якась таємнича фірма «Комфі» в особі її генерального директора В. Ткаченка, посилаючись на те, що останнім часом в Україну ввозять багато крадених у Німеччині автомобілів, пропонує свої комплексні послуги з їх виявлення. Прохаючи дотримувати цілковитої конфіденційності, гендиректор запевняє, що у них є банк даних, мережа своїх людей в Україні і тісні контакти з владою.

У цьому не було б нічого надзвичайного (бо якій нашій фірмі не хочеться підробити валюти), коли б не досить промовистий момент. Як вдалося з'ясувати, факс надійшов із надр МВС. Вловлюєте? Навіщо, мовляв, здався нам Хетманчик, коли ми самі не ликом шиті.

А якщо все це так, то й неважко пояснити поворот на 180 градусів позиції МВС щодо повернення за кордон затриманих у нас іномарок. На початку минулого року Головне управління з боротьби з організованою злочинністю видало асоціації «ХУК-Фербанд» 42 такі іномарки. Та коли почалися гоніння спецгрупи і її консультанта, МВС, даруйте на слові, показав німцям «щось з маком».

З того часу «ХУК-Фербанд», законний власник тих автомобілів, як кажуть, з ніг збилася, прохаючи в МВС повернути решту 80 затриманих іномарок, що гниють на штрафмайданчику державтоінспекції. Кілька листів надіслано на адресу міністра внутрішніх справ А. Василишина, у яких, крім іншого, сказано й те, що як результат тісного співробітництва з іншими східноєвропейськими державами — Польщею, Угорщиною, Румунією — страховій компанії щомісяця повертають 200 крадених автомобілів.

Крім листів до МВС з Німеччини передано комплекти документів на 32 автомобілі — техпаспорти, свідоцтва про власність, заяви власників автомобілів до поліції і страхової компанії, номери кримінальних справ, підтвердження Інтерполу про те, що ці машини перебувають у розшуку тощо, і навіть «рідні» ключі до цих машин...

Усього цього МВС стало замало...

Натомість міліція потихеньку видає викрадені іномарки тим, у кого їх затримала спецгрупа (невже і в цьому є якась матеріальна вигода?). З 80 автомобілів на штрафмайданчику ДАІ залишилося трохи більш як тридцять. Та й де гарантія, що й ці, після того, як вони втратять товарний вигляд, комусь з начальства не заманеться утилізувати і продати «своїм людям»?

Втративши надію порозумітися з МВС, «ХУК-Фербанд» звернулася з відповідним листом до Генерального прокурора України Владислава Дацюка. Недавній факт реабілітації німецького громадянина Л. Хетманчика дає асоціації підстави вважати, що у нас таки є сили, котрі хочуть бачити Україну цивілізованою правовою державою.

Анатолій БЕНЬ.

Редакція попросила Міністерство внутрішніх справ України прокоментувати викладені у матеріалі нашого спеціального кореспондента Анатолія Беня факти й припущення. Розповівши про загальні успіхи органів внутрішніх справ у розшуку викрадених в Україні і за кордоном автомобілів, МВС, зокрема, зазначає:

— Дається взнаки недостатня правова база для вирішення питань вилучення викраденого за кордоном транспорту, а також повернення автомобілів попереднім (!) законним власникам.

Позиція МВС щодо цього викладена у доповідній записці Кабінету міністрів України, в якій ми пропонуємо розробити спільно з Генеральною прокуратурою України, Верховним судом, Мінюстом положення про механізм повернення викраденого автотранспорту і проведення в повному обсязі слідчо-оперативних заходів для розкриття злочинів, пов'язаних з крадіжками та викраденнями автомашин на території сусідніх держав. Окремого розв'язання потребує проблема повернення транспортних засобів, чиї нові власники отримали автомашини законним шляхом через комерційні та інші структури. В цьому разі потребує доопрацювання Цивільний кодекс України. Адже відповідно з чинним законодавством України органи внутрішніх справ не мають права на конфіскацію майна, тим паче того, яке наші співвітчизники придбали законно. Тому згідно зі статтею 146 Цивільно-процесуального кодексу України (ЦПК) вилучені у громадян нашої держави з метою перевірки автомобілі- іномарки, після її проведення мають бути повернені власникам. І через НЦБ Інтерполу України інформація про ці автомобілі надсилається в НЦБ Інтерполу інших країн — для оповіщення страхових компаній і колишніх власників.

В інформації також зазначаються прізвище і адреса власника автомобіля в Україні. До відома закордонних страхових компаній і власників доводиться, що згідно зі статтею 426 ЦПК України іноземні громадяни мають право звертатись до судів України і користуватися громадянськими процесуальними правами для захисту своїх інтересів нарівні з громадянами нашої держави.

Водночас відсутність договорів з більшістю європейських країн про правову допомогу у цивільних, родинних і кримінальних справах, недосконалість внутрішнього законодавства і, в цьому зв'язку, невизначеність порядку дій правоохоронних органів України в багатьох випадках породжують на місцях порушення права власності громадян України (наприклад, коли орган внутрішніх справ вилучає на певний час автомобіль з володіння добросовісного набувача) і шкодять міжнародному авторитету нашої держави. Аналогічні проблеми характерні не лише для країн так званого далекого зарубіжжя. Майже рік залишається нератифікованою парламентом України Конвенція про правові відносини і правову допомогу у цивільних, родинних і кримінальних справах, яку підписали глави 10 держав СНД 22 січня 1993 року.

Саме з зазначених причин, на наш погляд, таку пильну увагу засоби масової інформації приділили діяльності в Україні громадянина Німеччини Л. Хетманчика.

За дорученням нашого Головного слідчого управління НЦБ Інтерполу в Україні в червні 1993 року зверталося в НЦБ Інтерполу в Німеччині із запитом стосовно повноважень цієї особи на проведення розшукових заходів з виявлення викраденого за кордоном транспорту. 24 червня надійшла офіційна відповідь з НЦБ Інтерполу в Німеччині, що Л. Хетманчик не є працівником поліції цієї країни і жодних доручень від поліцейських органів Німеччини щодо таких заходів не одержував. Цю інформацію, на наше прохання, неодноразово офіційно підтверджували колеги з НЦБ Інтерполу в Німеччині.

Але зараз у деяких засобах масової інформації знову з'являється повідомлення, що Л. Хетманчик був-таки співробітником поліції Німеччини. І дехто з наших журналістів на власні очі бачив його поліцейське посвідчення. Якщо це так, то НЦБ Ітнерполу Німеччини або не має доступу до відповідної інформації, або навмисне ввело в оману МВС України, чим допомогло співробітникові однієї зі спецслужб своєї країни вільно працювати «під дахом» поліцейського, який «щиро» допомагає органам внутрішніх справ України.

Мовою всіх країн це називається не інакше як шпигунство. В такому разі уряд України має повне право звернутися до уряду Німеччини з нотою протесту з приводу незаконної діяльності німецького громадянина на території України.

Крім цього, ми неодноразово підкреслювали, що МВС України не займається, не займалося і не має права займатися комерційною діяльністю. Тому всякі спроби пов'язати роботу міністерства з діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю «Комфі», яке нібито від імені МВС проводить справи з фірмами Німеччини з повернення знайдених в Україні автомобілів, які раніше були вкрадені за кордоном, абсолютно безпідставні.

Фірма «Комфі» дійсно існує, і засновником її є колишній викладач Академії внутрішніх справ України, а нині — пенсіонер Василь Ткаченко. Але до повернення автомобілів, що стоять на штрафмайданчику ДАІ, ця фірма не має ніякого відношення, як, зрештою, і МВС до цієї фірми. В своєму поясненні В. Ткаченко повідомив, що він, будучи знайомим з одним із співробітників міністерства, скористався з товариської послуги і переслав ділову факсограму до Німеччини з факсу МВС України. За цим фактом провадиться службове розслідування.

Користуючись нагодою, МВС України хотіло б звернутися до читачів шанованого і авторитетного видання і застерегти майбутніх власників престижних іномарок:

— купуючи автомобілі в комерційних та інших структурах, обов'язково вимагайте від продавців гарантії того, що автомобіль не крадений;

— якщо такої гарантії фірма дати не може, то краще утриматись від покупки;

— в разі надання такої гарантії все одно слід звернутися до міжрайонного реєстраційно-експлуатаційного відділу ДАІ і перевірити, чи не має вподобаного вами автомобіля у картотеці розшуку викрадених засобів.

Зігнорувавши наші застереження, ви можете зіткнутися з безліччю процесуальних колізій без гарантії на цілковитий успіх.

Від коментарів інших викладених у матеріалі нашого спеціального кореспондента фактів і припущень МВС утрималося.

ГОЛОС УКРАЇНИ
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА • УКРАЇНИ
Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311009.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».